KIE MI ESTAS?

PASSE O SEU TEMPO APRENDENDO
E CONHECENDO O **ESPERANTO**,
A LÍNGUA DA FRATERNIDADE !

ZAMENHOF - CRIADOR DO ESPERANTO

TER e HAVER

TER, no sentido de possuir, é HAVI, POSEDI:
Ex.: Ili posedas (havas) multajn riĉaĵojn.
Eles têm (=possuem) muitas riquezas.
Mi havas du filojn.
Tenho dois filhos.

TER, no sentido de segurar nas mãos, manter, é TENI:
Ex.: Ŝi tenis la ĵurnalon en la mano.
Ela tinha (mantinha, segurava) o jornal na mão.

TER QUE... (dever) é DEVI:
Ex.: Mi devas vojaĝi tuj.
Tenho que (devo) viajar logo.

TER (sentir) fome, frio, calor, medo, etc.: SENTI:
Ex.: Ili malsatis (ou Ili sentis malsaton).
Eles tinham fome (sentiam fome).
Mi sentis malvarmon.
Eu tinha (sentia) frio.
Mi sentis timon.
Eu tive (senti) medo.

HAVER é verbo impessoal, usado na terceira pessoa do singular, e se traduz por ESTI.
Ex.: Há muitas pessoas na rua.
Estas multaj homoj sur la strato.
Haverá muitas dificuldades.
Estos multaj malfacilaĵoj.

HAVER sinônimo de fazer, quando indica tempo passado, e se traduz com ANTAŬ:
Ex.: Há muito tempo.
Antaŭ longa tempo.
Há duas semanas.
Antaŭ du semajnoj.
Há dois mil anos.
Antaŭ du mil jaroj.

Jorge Abraham
(Respostas a Questões Gramaticais do Esperanto-Fonto)

TRECHOS DE DISCURSOS
DE
ZAMENHOF

"...**KUNVENIS** homoj el la plej diversaj **LANDOJ** kaj nacioj kaj ili renkontas sin reciproke ne mute kaj surde, sed ili komprenas unu la alian, ili **PAROLAS** unu kun la alia kiel **FRATOJ**, kiel **MEMBROJ** de unu **NACIO**."

("...reuniram-se pessoas das mais diferentes terras e nações, e encontram-se, não como surdos-mudos, mas compreendendo e falando umas às outras como irmãos, como membros de uma única nação.")

" Ni **DEZIRAS** krei neŭtralan fundamenton, sur kiu la diversaj **HOMAJ** gentoj povus **PACE** kaj **FRATE** interkomunikiĝadi, ne altrudante al si reciproke siajn gentajn apartenaĵoj."

(" Desejamos criar um fundamento neutro sobre o qual as diversas raças possam comunicar-se fraternalmente sem se imporem reciprocamente suas particularidades raciais.")

D-ro L. L. Zamenhof, la kreinto de Esperanto

J	Ŝ	J	O	R	B	M	E	M	D
U	O	F	K	A	R	B	M	E	M
L	J	O	T	A	R	F	Z	O	E
A	O	P	N	F	R	I	K	I	P
N	S	K	U	A	R	M	O	C	A
D	P	Ĥ	T	A	L	T	S	A	C
U	F	O	S	F	P	I	O	N	Z
H	J	U	R	K	N	Ĥ	F	P	K
O	P	A	I	E	F	R	A	M	E
N	T	S	V	J	A	M	O	H	C
E	F	N	S	O	F	R	A	T	A
A	U	O	P	F	D	K	I	Ŝ	P
K	N	A	C	I	U	N	P	F	K
U	O	S	A	L	O	R	A	P	O
N	P	A	R	O	L	Ŝ	O	L	I

KIEL ONI DIRAS EN ESPERANTO?

Assim seja = **TIEL** estu

Anjo Guardião = **GARDANĜELO**

Água mineral = **MINERALA** akvo

Árvore de Natal = **KRISTARBO**

Abaixar-se = malleviĝi

Amanhã à noite = **MORGAŬ** vespere

Cadeira de balanço = Balancoseĝo

Conto com você = mi **KALKULAS** je vi

Com licença! = **PERMESU!**

De que se trata? = Pri kio temas?

Eu vou tomar banho de chuveiro = Mi iros **PRENI** duŝon

Em tempo algum = **NENIAM**

Em algum tempo = iam

Falta-lhe algo? = Ĉu io **MANKAS** al vi?

Muito agradecido = Mi tre **DANKAS**

Não há ninguém lá = Tie estas neniu.

Nem uma coisa nem outra = nek io nek alio.

Que te parece? (Que dizes a isto?) = Kiel tio plaĉas al vi?

Seja bem-vindo, amigo! = Estu bone veninta, **AMIKO**!

Você me entende? = Ĉu vi komprenas min?

E	D	I	T	I	E	U	D	Ĝ	M
Ĝ	A	U	S	B	Ŝ	A	Ŭ	I	O
K	Ŭ	M	P	A	O	S	N	Ŭ	S
U	R	E	I	E	K	E	M	O	A
O	A	I	B	K	R	N	Ŝ	Ĝ	K
D	L	A	S	A	O	M	A	T	N
E	N	E	L	T	S	B	E	M	A
S	E	A	Ĝ	I	A	D	I	S	D
A	N	B	N	N	K	R	Ĝ	O	U
L	I	A	E	A	A	E	B	K	A
U	A	L	E	I	T	D	U	O	D
K	M	A	N	K	A	R	R	S	B
L	N	E	N	I	A	S	A	A	I
A	Ŭ	A	G	R	O	M	O	G	G
K	A	B	I	N	E	R	P	E	A

REVOLUCIISTO DE LA SCIENCO

Albert **EINSTEIN** naskiĝis en la jaro 1879 (14a de Marto). Li **EDUKIĜIS** en München kaj en Aarau. En frua juneco evidentiĝis lia genio pri matematiko. Lia **ONKLO** tre simple klarigis al li pri **ALGEBRO**; kaj la eta knabo, sen ia helpo, solvis tutan libron de algebraj problemoj.
En 1903 li edziĝis al slava fratlino; sed poste oni nuligis tiun geedziĝon, kaj en 1916 li reedziĝis, al sia kuzino Else.
Dum sia **LIBERA** tempo li konstante studis la misterecon de la universo, kaj doktoriĝis ĉe la universitato de Zürich. Fine, en la memorinda jaro 1905, li verkis plurajn gravegajn artikolojn. La ĉefa el ili estis tiel originala, ke eĉ grandaj **SCIENCISTOJ** ne povis kompreni ĝin. Nur en 1915 li kompletigis sian "Ĝeneralan Teorion pri **RELATIVECO**."
Krom sciencisto, Einstein estis ankaŭ bona muzikisto, per piano kaj violono. Li havis, cetere, profundan religian senton. Persone, li estis homo simpla kaj humila, de granda bonkoreco.
Dum la lastaj jaroj li malgajiĝis, ĉar li timis, ke liaj propraj **ELTROVOJ** kondukis al situacio, en kiu la homoj povas detrui sin per atombomboj. Ĵurnalisto iam demandis al Einstein:

"Ĉu vi povas antaŭdiri, kiajn armilojn oni uzos en tria mondmilito?" Li respondis:

"Ne; sed mi ja povas antaŭdiri, kiajn armilojn oni uzos en kvara mondmilito – **ROKOJN** kaj **BASTONOJN**!"

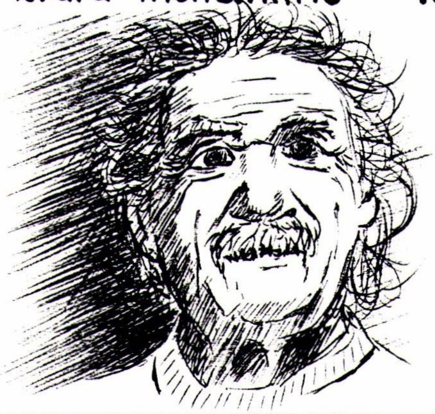

O	C	E	V	I	T	A	L	E	R
A	L	I	A	N	I	Ĝ	I	S	A
H	I	S	E	I	N	S	T	E	I
I	B	A	R	E	B	I	L	A	S
B	E	E	L	T	R	O	V	O	J
J	R	O	Ĥ	S	Ŭ	R	H	Z	O
O	H	R	T	N	T	O	U	B	T
N	A	B	Ĝ	I	S	K	S	A	S
O	C	E	N	E	A	I	D	S	I
T	O	G	S	J	Ĝ	U	C	T	C
S	C	L	Ŭ	I	O	N	K	L	N
A	D	A	K	Ŭ	R	K	S	C	E
B	E	U	B	N	B	A	O	N	I
B	D	A	T	I	O	R	Ĥ	R	C
E	I	N	I	Ĝ	I	Z	A	B	S

EVANGELIO

"Ne maltrankviliĝu via koro; vi **KREDAS** al Dio, kredu **ANKAŬ** al mi. Ĉe la domo de mia **PATRO** estas multe da **LOĜEJOJ**; se ne tiel estus, mi dirus al vi; mi iras, por **PRETIGI** por vi lokon. Kaj se mi iros kaj pretigos por vi lokon, mi **REVENOS** kaj **RICEVOS** vin al mi mem, por ke vi ankaŭ estu tie, kie mi estas."

SANKTA JOHANO ĉ. XIV 1,2,3

("Não se turbe o vosso coração; credes em Deus, crede também em mim.

Na casa de meu Pai há muitas moradas. Se assim não fora, eu vo-lo teria dito; eu vou preparar-vos lugar.

E quando eu for, e vos preparar lugar, voltarei e vos receberei para mim mesmo, para que onde eu estou estejais vós também.")

São João, XIV 1,2,3

K	L	O	Ĝ	E	I	O	J	S	P
R	A	T	K	N	A	S	B	A	O
E	L	P	A	T	R	S	T	Ŭ	A
D	Ŭ	O	Ŭ	A	O	R	Ŭ	J	J
H	S	I	Ĝ	V	O	T	O	O	L
A	E	S	E	E	U	Ĝ	H	P	O
S	Ĝ	C	O	T	J	A	O	A	G
I	I	A	E	N	N	O	E	T	E
R	J	I	S	O	E	B	J	R	J
I	O	G	A	Ĝ	O	V	N	U	O
C	H	I	D	M	Ŭ	S	E	T	A
E	A	T	E	A	R	A	M	R	Ŭ
V	N	E	R	Ŭ	P	N	K	A	T
I	U	R	K	B	R	K	A	N	Ŭ
A	R	P	A	N	K	T	Ĝ	O	A

MESES DO ANO

Janeiro	=	JANUARO	(ler ianuáro)
Fevereiro	=	FEBRUARO	(ler februáro)
Março	=	MARTO	(ler márto)
Abril	=	APRILO	(ler aprílo)
Maio	=	MAJO	(ler maïo)
Junho	=	JUNIO	(ler iunío)
Julho	=	JULIO	(ler iulío)
Agosto	=	AŬGUSTO	(ler augústo)
Setembro	=	SEPTEMBRO	(ler septêmbro)
Outubro	=	OKTOBRO	(ler octôbro)
Novembro	=	NOVEMBRO	(ler novêmbro)
Dezembro	=	DECEMBRO	(ler detsêmbro)

Nota: a vogal "o" nunca soa "u".

F	R	B	O	T	K	O	S	J	A
O	E	F	E	B	R	T	O	A	P
A	R	B	Ŭ	O	A	R	R	N	R
J	D	B	R	N	J	A	A	U	O
U	D	E	M	U	I	M	M	R	J
L	N	E	C	E	A	N	A	I	U
O	Ŭ	O	C	E	T	U	E	O	L
T	A	N	R	E	N	P	I	M	I
S	O	Ŭ	O	A	M	N	E	Ŭ	O
U	L	N	J	V	U	B	A	S	A
G	I	A	I	J	E	R	R	E	P
Ŭ	R	N	O	V	E	M	B	O	R
A	P	H	Ĝ	M	I	O	B	E	I
M	A	J	O	A	T	K	O	R	F
O	R	B	O	T	K	O	J	Ŭ	O

LA PROFETO

Trecho do livro "La Profeto" de Gibran traduzido por Roan O. Stone editora Fonto

Kaj **VIRINO**, tenanta infaneton ĉebruste, diris: **PAROLU** al ni pri Infanoj.

Kaj li diris:

Viaj **INFANOJ** ne estas viaj infanoj.

Ili estas la **GEFILOJ** de la Vivo sopiranta sin mem.

Ili **VENAS** per vi sed ne de vi.

Kaj **KVANKAM** ili estas kun vi, **TAMEN** ili ne **APARTENAS** al vi.

Vi **RAJTAS** doni al ili vian amon, sed ne viajn pensojn, ĉar ili havas siajn proprajn **PENSOJN**

Vi rajtas ŝirmi iliajn **KORPOJN**, sed ne iliajn **ANIMOJN**, ĉar iliaj animoj loĝas en la domo de la morgaŭo, kiun vi ne povas **VIZITI**, eĉ ne en viaj **REVOJ**.

I	S	E	M	I	T	I	Z	I	V
N	G	A	P	A	E	M	A	T	P
F	O	E	N	U	K	V	I	A	K
A	N	J	F	E	A	N	R	S	O
S	J	Ĉ	O	I	T	O	A	I	R
A	O	K	M	V	L	R	E	V	P
T	M	N	O	U	P	O	A	J	K
J	I	J	I	R	T	A	J	P	U
A	N	Ĉ	U	R	P	I	M	O	A
R	A	V	I	Z	I	O	Z	S	J
V	N	S	A	N	E	V	J	I	M
R	E	V	O	J	P	A	S	N	V
O	M	J	O	N	A	F	N	I	O
E	A	S	N	J	O	S	N	E	P
M	T	R	E	V	O	I	A	I	V

ESPERO

Mario Quintana

Tie **SUPRE**, en la dekdua **ETAĜO** de l' jaro,
vivas frenezulino nomata **ESPERO**.
Ŝi pensas ke **KIAM** ĉiuj sirenoj,
ĉiuj hupoj kaj ĉiuj klaketiloj sonoros,
elĵeti sin kaj... – ho delica malsoro –
Ŝi estos trovita **MIRAKLE** nevundita
sur la trotuaro, denove **INFANO**...
Kaj ĉirkaŭe demandos ŝin la homoj;
Kiu estas via nomo, knabinjo verdokula?
kaj ŝi al ili diros, **TIAM**,
(necesas klarigi la tuton refoje!)
Ŝi respondos, tre lante, por ke neniam forgesiĝos:
Mia nomo estas es - pe - ro...

Esperantigis James Piton kaj GO Vaske

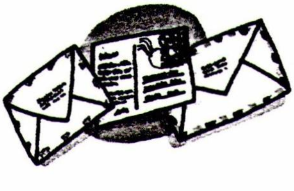

Conheça novos amigos pelo mundo.
Corresponda-se!

S	U	P	R	I	T	E	Ŝ	I	E
I	K	I	A	T	S	I	K	S	Ŭ
Ĝ	R	Ŝ	H	P	Ĝ	M	P	Ĝ	A
I	T	A	E	E	I	E	T	O	H
Ŝ	P	R	K	R	B	O	B	M	P
O	B	U	A	P	T	D	H	A	D
Ŭ	Ĝ	K	B	U	Ĝ	M	A	I	K
T	L	A	K	S	H	Ŭ	H	T	O
E	K	P	T	O	N	A	F	N	I
R	A	C	L	E	T	P	Ĝ	A	Ŝ
E	B	O	R	E	P	S	E	Ĉ	H

" Estas multaj kiuj mortas antaŭe; aliaj, poste: malfacile estas morti ĝustatempe. "

MÁRIO QUINTANA

CURIOSIDADES SOBRE O ESPERANTO

- Foi o **BRASIL** o primeiro país no **MUNDO** a **ADOTAR** o Esperanto entre as **LÍNGUAS** admitidas como linguagem clara para os **TELEGRAMAS** interiores. Tal resolução foi tomada em 1906, graças à participação simpática do Dr. Lauro Müller (então Ministro da Viação) em atendimento a uma solicitação do deputado Medeiros de Albuquerque, que presidia a associação **BRAZILA** Klubo Esperanto.

- Somente anos mais tarde (1923) é que a União Telegráfica Universal considerou o **ESPERANTO** como **LINGUAGEM CLARA** para o uso telegráfico internacional.

- Em agosto de 1939 a estação da Torre Eiffel (Paris) **IRRADIOU** em Esperanto a comédia de Artur Azevedo intitulada "Amor por Anexis."

(Reformador Julho 1981)

Aprenda Esperanto e fale com o mundo!

T	A	C	L	A	S	A	L	S	E
E	R	D	U	M	L	I	B	S	M
L	A	M	D	I	N	A	P	C	U
E	L	C	Z	G	S	E	U	U	N
G	C	A	U	M	R	O	G	M	D
R	R	A	Z	A	I	N	I	E	U
B	S	C	N	D	I	Z	A	G	S
S	A	T	A	L	B	A	B	A	C
T	O	R	B	I	O	D	N	U	M
O	R	B	R	S	U	O	C	G	A
I	S	R	A	A	B	T	E	N	D
U	M	A	Z	R	S	A	B	I	O
D	C	S	I	B	P	R	U	L	T
S	A	M	A	R	G	E	L	E	T
Z	B	R	A	S	I	U	Z	S	U

KIE MI ESTAS ?

elaborado por: JÚLIO CÉSAR EVADRO

DESEAK - Rua Cel. Fernando Machado, 883
Porto Alegre/RS - 90010-321
DIRETORA - LUCILA DÁVALOS FERNANDES